

Rikosuhrimaksun määrä

ASIAN VIREILLETULO

Valtioneuvoston oikeuskanslerista annetun lain 3 §:n 3 momentin mukaisessa rangaistustuomioiden tarkastuksessa on kiinnitetty huomiota Varsinais-Suomen kärjäoikeuden 24.10.2024 asiassa R 24/1972 antamaan tuomioon nro 24/137689. Tuomiolauselman mukaan vastaaja oli määrätty suorittamaan rikosuhrimaksuna 80 euroa, vaikka hänet oli tuomittu vain rikoksesta, josta säädetty ankarin rangaistus oli kuusi kuukautta vankeutta.

SELVITYS

Asiassa kärjäoikeuden puheenjohtajana toiminut Varsinais-Suomen kärjäoikeuden kärjätuomari on 31.3.2026 antanut pyytämäni selvityksen.

Selvityksessään kärjätuomari on myöntänyt, että tuomio on rikosuhrimaksun osalta virheellinen. Vastaaja on tuomittu kulkuneuvon kuljettamisesta oikeudetta, jonka rikoslain 23 luvun 10 §:ssä säädetty rangaistusasteikko huomioon ottaen rikosuhrimaksun olisi pitänyt rikosuhrimaksusta annetun lain 3 §:n nojalla olla vain 40 euroa. Kärjätuomarin mukaan virheen syynä lienee ollut suuren työmäärän aiheuttama kiire ja siitä johtunut huolimattomuus.

Kärjätuomari on ilmoittanut hakeneensa 31.3.2026 tuomion purkua korkeimmasta oikeudesta. Lisäksi kärjäoikeudesta oli jo aiemmin oltu yhteydessä Oikeusrekisterikeskukseen ja pyydetty keskeyttämään virheellisen rikosuhrimaksun perintä. Oikeusrekisterikeskukselta saadun tiedon mukaan vastaaja ei ollut suorittanut rikosuhrimaksua.

RATKAISU

Rikosuhrimaksusta annetun lain (669/2015) 2 §:n mukaan se, joka tuomitaan rangaistukseen rikoksesta, josta säädetty ankarin rangaistus on vankeutta, on velvollinen suorittamaan rikosuhrimaksun.

Soveltamishetkellä voimassa olleen 3 §:n 1 momentin mukaan rikosuhrimaksu oli 40 euroa, jos rangaistus tuomittiin yhdestä tai useammasta rikoksesta, joista vähintään yhdestä säädetty ankarin rangaistus oli vankeutta enintään kuusi kuukautta. Mainitun pykälän 2 momentin mukaan rikosuhrimaksu oli 80 euroa, jos rangaistus tuomittiin yhdestä tai useammasta rikoksesta, joista vähintään yhdestä säädetty ankarin rangaistus oli vankeutta enemmän kuin kuusi kuukautta.

Tuomioistuinlain (673/2016) 9 luvun 1 §:n 2 momentin mukaan tuomarin on oltava virkatoimissaan huolellinen.

Kärjäjätuomari on menetellyt asiassa huolimattomuudesta virheellisesti määrätessään vastaajan suorittamaan rikosuhrimaksuna 80 euroa, vaikka vastaajaa ei tuomittu rangaistukseen rikoksesta, josta säädetty ankarin rangaistus olisi ollut vankeutta enemmän kuin kuusi kuukautta. Vastaajalle määrätyn rikosuhrimaksun olisi tullut olla suuruudeltaan 40 euroa.

Kiinnitän kerrotun vuoksi kärjäjätuomarin huomiota huolellisuuteen ja tarkkuuteen rikosuhrimaksun määrää koskevan sääntelyn soveltamisessa.

Asia ei anna aihetta muihin toimenpiteisiini.

Tämä asiakirja on allekirjoitettu sähköisesti.

Apulaisoikeuskanslerin sijainen

Petri Martikainen

Vanhempi oikeuskanslerinsihteeri

Liisamari Herala